gemeente
Haarlemmermeer

raadsvoorstel

Onderwerp	Verbonden in verscheidenheid: de sociale basis in kern en buurt
Portefeuillehouders	mr. Charlotte van der Meij, Marjolein Steffens-van de Water, mr. Mariëtte Sedee-Schuitemaker
Inlichtingen	Maaike Draaijer en Diny Stekelenburg
Collegevergadering	2 december 2025
Raadsvergadering	
Raadsvoorstelnummer	12782114

1. Voorstel

Collegebesluit(en)

Het college heeft besloten om:

1. in te stemmen met de reactie op het advies van de participatieraad op de conceptvisie sociale basis Haarlemmermeer.

Het college besluit de raad voor te stellen om:

1. de visie sociale basis Haarlemmermeer 'Verbonden in verscheidenheid: de sociale basis in kern en buurt' vast te stellen, waarin wij focus leggen op het streven naar een sterke sociale basis waarbij sprake is van een veerkrachtige, inclusieve en zorgzame samenleving.

2. Samenvatting

In onze visie op de sociale basis hebben wij de volgende ambitie omschreven: 'Wij streven naar het versterken van de sociale basis, waarbij sprake is van een veerkrachtige, inclusieve en zorgzame samenleving, waarin mensen kunnen meedoen, naar elkaar kunnen en willen omkijken en kunnen en willen bijdragen aan het eigen en andermans welzijn'. Om onze ambitie te realiseren stellen we zeven bouwstenen centraal die richting geven aan onze keuzes rond de sociale basis.
Het gaat om de volgende bouwstenen:
bouwsteen 1. Zorgzame buurten zijn het uitgangspunt;
bouwsteen 2. Vrijwilligers worden gewaardeerd en ondersteund;
bouwsteen 3. Mantelzorgers worden maximaal ondersteund;
bouwsteen 4. Continuïteit in relaties wordt gewaarborgd;
bouwsteen 5. Organisaties werken constructief en domeinoverstijgend samen;
bouwsteen 6. Inwoners ervaren eigenaarschap en zeggenschap;
bouwsteen 7. De sociale basis is van en voor iedereen.
Deze bouwstenen zijn zo geformuleerd, dat ze kunnen meebewegen met de ontwikkelingen in de samenleving. Hiervoor is een drietal overkoepelende uitgangspunten benoemd dat van belang is om deze bouwstenen te kunnen versterken.

1. de inwoner staat centraal, de rol van de gemeente is flexibel;
2. de juiste schaal voor elk vraagstuk;
3. leren van elkaar is cruciaal.

3. Uitwerking

3.1 Wat willen we bereiken?

Wij streven naar het versterken van de sociale basis, waarbij sprake is van een veerkrachtige, inclusieve en zorgzame samenleving, waarin mensen kunnen meedoen, naar elkaar kunnen en willen omkijken en kunnen en willen bijdragen aan het eigen en andermans welzijn.

Wat is de aanleiding, context?

Begin dit jaar is heeft de gemeenteraad ingestemd met de startnotitie Visie op de sociale basis Haarlemmermeer. In vervolg hierop hebben wij de visie 'Verbonden in verscheidenheid: de sociale basis in kern en buurt' opgesteld. Deze visie richt zich op wat er nodig is om onze sociale basis te versterken. In verschillende landelijke akkoorden en programma's wordt gesproken over in kern en buurt het belang van een sterke sociale basis en de beweging van zorg naar gezondheid, zoals het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) en de Hervormingsagenda Jeugd. Ons preventief jeugdbeleid 'Sterk van Start' benadrukt ook de kracht van een positieve omgeving wat zorgt voor vroegtijdige signalering van zorgen of problemen. De sociale basis vormt bovendien het fundament voor het behalen van de doelstellingen uit ons eigen beleidskader sociaal domein 'Meedoen mogelijk maken in Haarlemmermeer'.

Wij hebben de Participatieraad advies op zowel de uitgangspunten als de zeven bouwstenen gevraagd. Het advies van de Participatieraad is gedeeltelijk verwerkt in de visie. Het advies en de reactie van het college op het advies zijn als bijlagen bij dit raadsvoorstel gevoegd.

3.1.1 Wat is de beleidstheorie en het beleidsdoel?

Het beleidsdoel van de visie op de sociale basis is een sterke sociale basis waar inwoners fijn kunnen samenleven, er zijn voor elkaar, betrokken zijn en kunnen meedoen. De beleidstheorie is dat door te investeren in de kracht van de gemeenschap en de eigen regie van inwoners, de maatschappelijke veerkracht toeneemt. Dit leidt tot een betere levenskwaliteit en een verminderde behoefte aan professionele ondersteuning.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

We werken onze zeven bouwstenen en drie uitgangspunten uit deze visie verder uit in concrete acties. Het gaat om de volgende bouwstenen:
bouwsteen 1. Zorgzame buurten zijn het uitgangspunt;
bouwsteen 2. Vrijwilligers worden gewaardeerd en ondersteund;
bouwsteen 3. Mantelzorgers worden maximaal ondersteund;
bouwsteen 4. Continuïteit in relaties wordt gewaarborgd;
bouwsteen 5. Organisaties werken constructief en domeinoverstijgend samen;
bouwsteen 6. Inwoners ervaren eigenaarschap en zeggenschap;
bouwsteen 7. De sociale basis is van en voor iedereen.
Deze bouwstenen zijn zo geformuleerd, dat ze kunnen meebewegen met de ontwikkelingen in de samenleving. Hiervoor is een drietal overkoepelende uitgangspunten benoemd dat van belang is om deze bouwstenen te kunnen versterken.

1. de inwoner staat centraal, de rol van de gemeente is flexibel;
2. de juiste schaal voor elk vraagstuk;
3. leren van elkaar is cruciaal.

Daarvoor gaan we een uitvoeringsprogramma 'Verbonden in verscheidenheid: sociale basis in kern en buurt' opstellen.

Wat zijn de argumenten?
Door een visie vast te stellen en deze te koppelen aan een uitvoeringsprogramma werken we gezamenlijk toe naar een sterke sociale basis voor alle inwoners van Haarlemmermeer.

Wat zijn de kanttekeningen en risico's?
Landelijk volgen de ontwikkelingen en akkoorden elkaar snel op. We zullen deze nauwgezet volgen zodat we hier op aangehaakt blijven en onze ambities daaraan kunnen spiegelen.

3.2.1 Welke beleidsinstrumenten worden ingezet om het doel te bereiken?
We stellen op basis van de visie een uitvoeringsprogramma 'Verbonden in verscheidenheid: sociale basis in kern en buurt' op. In dit programma beschrijven we concrete doelen, rollen en middelen per gebied. Dit uitvoeringsprogramma stellen we op in gezamenlijkheid met inwoners en maatschappelijke partners zodat we kennis en ervaringen kunnen bundelen om samen te bouwen aan passende oplossingen.

3.2.1.a Wat is de nulmeting en wat zijn de indicatoren?
Dit zullen we verder uitwerken in het uitvoeringsprogramma dat zal volgen uit de visie.

3.2.1.b Wat zijn de streefwaarden?
In het uitvoeringsprogramma zullen resultaten opgenomen worden op basis waarvan gemonitord wordt.

3.3 Wat mag het kosten?
Aan de uitvoering van dit voorstel zijn, naast de beschikbare ambtelijke capaciteit, geen kosten verbonden.

Er zal verdieping gezocht worden middels een uitvoeringsprogramma. In dit programma werken we onze activiteiten uit. Het realiseren van deze activiteiten vraagt om inzet van capaciteit en budget. In het uitvoeringsprogramma zal de financiële vertaling plaatsvinden. Uitgangspunt is dat de kosten worden gedekt uit het in de programmabegroting beschikbare budget. Voor uitbreiding of verdieping zoeken we, waar nodig, extra middelen via de reguliere begrotingscyclus.

Wat zijn de financiële risico's?
Onze gemeente loopt geen vermeldenswaardige financiële risico's bij de uitvoering van dit voorstel.

3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?
De raad is verantwoordelijk voor het stellen van de kaders. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid. Binnen ons college is de portefeuillehouder Zorg en Welzijn het eerste aanspreekpunt.

3.5 Welke overige relevante informatie is beschikbaar?
Wij gaan een uitvoeringsprogramma 'Verbonden in verscheidenheid: sociale basis in kern en buurt' opstellen.

3.6 Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

Voortvloeiend uit deze visie stellen we een uitvoeringsprogramma op. We verwachten de raad jaarlijks over de voortgang van het uitvoeringsprogramma te kunnen informeren.

3.6.1 Hoe wordt het voorstel gemonitord en geëvalueerd?

Om te leren van onze ervaringen en zicht te houden of we het juiste doen, ontwikkelen we een monitoringsstrategie. Om de juiste keuzes te maken over wat we meten, maken we een verander- en effectenkaart in samenwerking met onze maatschappelijke partners. Met deze kaart maken we de verbanden zichtbaar tussen de activiteiten die we ontplooien en de uiteindelijke impact die we willen maken. Monitoring van de sociale basis gebeurt via een mix van tellen en vertellen. Cijfers alleen zeggen niet alles en daarom is het belangrijk om ook ervaringen van inwoners en professionals mee te nemen. Deze ervaringen nemen we mee vanuit de leergemeenschappen waarin inwoners, partners en gemeente elkaar structureel ontmoeten om inzichten te delen en beleid en uitvoering te verbeteren.

3.7 Wat betekent dit voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA)?

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de MRA en er zijn met betrekking tot dit onderwerp geen regionale afspraken gemaakt.

4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de secretaris,	de burgemeester,
Hermineke van Bockxmeer	Marianne Schuurmans-Wijdeven

Bijlage(n):

1. Visie sociale basis Haarlemmermeer: Verbonden in verscheidenheid: de sociale basis in kern en buurt
2. Advies van de Participatieraad op het concept 'Visie sociale basis Haarlemmermeer: Verbonden in verscheidenheid: de sociale basis in kern en buurt'
3. Reactie op het advies van de Participatieraad op het concept 'Visie sociale basis Haarlemmermeer: Verbonden in verscheidenheid: de sociale basis in kern en buurt'